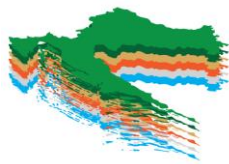

LIFE CROLIS

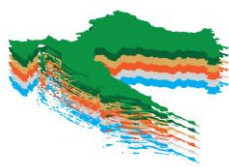
LIFE CROLIS

Izvešće s Radionice u Vukovaru (tip 1)

Aktivnost E1 – Diseminacija rezultata

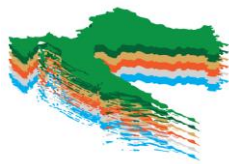
30/1/2024 web verzija

Sadržaj

Sadržaj.....	1
1. Uvod.....	2
2. Organizacija.....	3
2.1. Medijske objave	4
2.2. Obavijesti i dokumentacija na stranici projekta	5
3. Sudionici.....	6
3.1. Pozvani sudionici	6
3.2. Predstavljanje projekta.....	7
4. Sadržaj radionice.....	8
4.1. Uvodna riječ i upitnik.....	8
4.2. međunarodnom i zakonodavnom okviru i sektoru LULUCF kontekstu klimatskih promjena.....	9
4.3. O projektu	10
4.4. Doprinosi partnerskih institucija.....	10
4.5. Rasprava	10
4.6. Zatvaranje radionice	11
5. Zaključci radionice	12
6. Popis kratica i naziva	13

1. Uvod

Pod projektnom aktivnosti E1 „Diseminacija rezultata“, pod-aktivnosti 3. „Održavanje radionica sa stručnjacima i dionicima“ predviđeno je održavanje ukupno 2 radionice tipa 1 tijekom provedbe projekta LIFE CROLIS, u Zadru i Vukovaru.

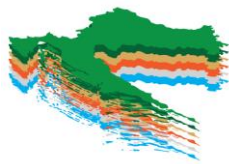
Zbog produljene turističke sezone i nedostupnosti potrebnih kapaciteta po cijenama unutar proračuna projekta, a zbog vremena planirane provedbe radionice krajem ljeta 2023. godine, projektni tim je organizirao prvu radionicu u Vukovaru dok je održavanje druge radionice (Zadar) predviđeno u 2024. godini.

Radionicu u Vukovaru, održanu 5. rujna 2023. godine, pripremio je projektni tim. Članovi radnog tima MINGOR-a bili su zaduženi za poslove logistike (pozivanje sudionika, rezervacija dvorane, organizacija cateringa i dr) dok su u definiranju sadržaja same radionice i održavanju potrebnih izlaganja sudjelovali stručnjaci čitavog projektnog tima.

Cilj radionice bio je informirati predstavnike županijskih i lokalnih vlasti, akademske zajednice, nevladinog sektora i druge dionike o međunarodnim i EU obavezama RU povezanih sa klimatskim promjenama, sektoru Korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF) i doprinosu tog sektora ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama, te važnosti uspostave jedinstvenog, višenamjenskog informacijskog sustava za zemljište.

S obzirom da je CROLIS planiran kao sustav koji omogućuje pristup obrađenim i harmoniziranim podacima potrebnima i za druge potrebe osim izvješćivanja za potrebe izrade nacionalnog inventara emisija stakleničkih plinova, a u skladu s okvirom i ciljevima projekta LIFE CROLIS želja je bila da se pozvani dionici upoznaju sa sustavom, podacima koji će u njega ulaziti te podacima koji će posredstvom CROLIS-a biti dostupni za korištenje.

Projektom je predviđeno da se znanje stečeno na prvoj radionici integrira u daljnji razvoj podatkovnog modela, obrade podataka i njihove održive uporabe za regionalne i lokalne vlasti, relevantne institucije i nevladine organizacije.

2. Organizacija

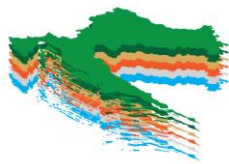
Radionica je održana u Hotelu Lav, ulica Josipa Jurja Strossmayera 18, u Vukovaru. Jednodnevna radionica za 30 pozvanih osoba organizirana je u trajanju od 9.30 do 16.00 sati uključujući organiziran ručak za dionike i pauzu za kavu.

Slika 1. Hotel Lav, Vukovar

Promotivni materijali, letci i brošure podijeljeni su sudionicima radionice, a uz registracijski stol, ulaz u hotel i dvoranu održavanja radionice postavljeni su informativni transparenti projekta. Prezentacije radionice pripremljene su na službenim podlogama projekta poštujući pravila označavanja Programa LIFE, te pojedinih institucija, a prema knjizi standarda za vizualni identitet projekta LIFE CROLIS.

U sklopu radionice, na njezinom samom početku proveden je i kratak upitnik za prisutne sudionike kako je to predviđeno u projektnoj aktivnosti D2 „Praćenje i mjerenje indikatora uspješnosti“.

Slika 2. Registracija sudionika

2.1. Medijske objave

Uz organizaciju radionice za ciljanu publiku provedene su i dodatne aktivnosti promocije radionice i izvješćivanja javnosti. Uoči održavanja radionice vijest o održavanju radionice objavljena je na web stranici projekta www.lifecrolis.hr, a o održavanju radionice obaviješteni su lokalni elektronički i tiskani mediji.

Predstavnici partnerskih institucija dali su intervju za Hrvatski radio – radio Vukovar koji je objavljen u aktualnim vijestima toga dana:

[Dnevnik, utorak, 5. 9. 2023. \(hrv.hr\)](#)

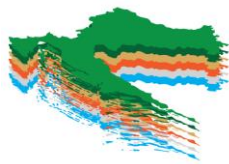
Vijest o održavanju LIFE CROLIS radionice objavili su:

[U Vukovaru se održava life CROLIS radionica \(hrv.hr\)](#)

[OBJAVLJEN POZIV NA RADIONICU PROJEKTA LIFE CROLIS – PORA](#)

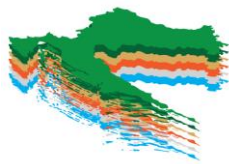
[U Vukovaru održana Life CROLIS radionica - Razvojni.hr - Razvojni Portal](#)

[U Vukovaru održana Life CROLIS radionica - Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju \(apprrr.hr\)](#)

2.2. Obavijesti i dokumentacija na stranici projekta

- Najava radionice: <https://www.lifecrolis.hr/2023/08/22/najava-life-crolis-radionica-vukovar-5-rujna-2023-godine/>
- Obavijest o održanoj radionici: <https://www.lifecrolis.hr/2023/09/07/u-vukovaru-odrzana-radionica-life-crolis-tip-1/>
- Objava rezultata: <https://www.lifecrolis.hr/rezultati/>
- Poveznica na predavanja: <https://www.lifecrolis.hr/rezultati/>

3. Sudionici

Kao što je predviđeno projektom na ovu radionicu pozvani su predstavnici županijskih i lokalnih vlasti sjevernog dijela Hrvatske zaduženi za područja poljoprivrede, šumarstva, prostornog planiranja i zaštite okoliša. Uz njih na radionicu su bili pozvani predstavnici razvojnih agencija, akademske zajednice, gospodarstva i obrta, poljoprivrednika te nevladinih udruga građana.

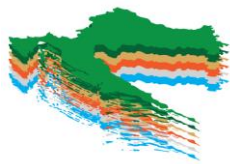
3.1. Pozvani sudionici

U tri navrata (od 20. srpnja do kraja kolovoza 2023. godine) pozivi su upućeni elektronskom poštom na više od 90 e-mail adresa (osoba). Prijava sudjelovanja provedena je elektronskim putem. Radionici su se odazvali predstavnici različitih skupina pozvanih dionika.

U prvom krugu, poziv 20. srpnja 2023. godine upućen je na 30 osoba s rokom prijave od 8. kolovoza. U drugom krugu poziv je 8. kolovoza 2023. upućen na dodatnih s rokom prijave do 22. kolovoza. Treći poziv upućen je 22. kolovoza 2023. na više dionika s napomenom da se prijave primaju do popunjenja slobodnih mjesta.

Slika 3. Sudionici radionice u Vukovaru

Svoj dolazak potvrdila je 31 osoba. Na radionicu je došlo 26 pozvanih osoba prema sljedećoj strukturi:

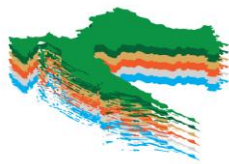
		Broj sudionika
1.	Državna uprava	3
2.	Regionalna uprava	10
3.	Lokalna uprava	3
4.	Javna ustanova	4
5.	Privatni sektor/komore	2
6.	Nevladina organizacija	2
7.	Ostalo	2
	UKUPNO:	26

3.2. Predstavljanje projekta

Prezentacije zakonodavnog okvira, obuhvata projekta i posebnih projektnih aktivnosti su održali predstavnici hrvatske zajednice za praćenje zemljišta, redom stručnjaci i predstavnici državnih tijela i partnerskih institucija uključenih u provedbu projekta LIFE CROLIS.

Slika 4. Uvodno predavanje

4. Sadržaj radionice

Radionica se sastojala od uvodnog upitnika, prezentacije politika Europske unije i Republike Hrvatske u pogledu klimatskih promjena, ciljeva i obveza te zakonodavne strukture na razini Europske unije i Republike Hrvatske.

U nastavku su sudionici upoznati sa sektorom korištenja zemljišta, prenamijenjene zemljišta i šumarstva (LULUCF sektor), njegovim značajem i ulozi u doprinosu ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbi klimatskim promjenama.

Potom su sudionici radionice bili upoznati sa glavnim elementima projekta, izradi slojeva korištenja zemljišta i slojeva pokrova zemljišta, izradi ARKOD+ i CROLIS Land Use (LU) slojeva za Republiku Hrvatsku, Izradi nDSM-a te podacima s kojima raspolažu Hrvatske šume d.o.o.

Na kraju radionice uslijedila je rasprava sudionika te zatvaranje radionice.

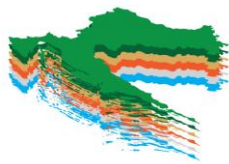
Dnevni red radionice s predavačima bio je sljedeći:

- „Uvodna riječ“ - Domagoj Stjepan Krnjak, voditelj projekta, MINGOR
- „Klimatske promjene, EU i nacionalne odredbe“ - Domagoj Stjepan Krnjak, voditelj projekta, MINGOR
- „LULUCF sektor i klimatske promjene“ - dr. sc. Vladimir Jelavić, Ekonerg d.o.o.
- „Projekt LIFE CROLIS“ - Domagoj Stjepan Krnjak, voditelj projekta, MINGOR
- „LULUCF sektor i CROLIS projekt“ - Delfa Radoš, Ekonerg d.o.o.
- „Izrada Land Use sloja RH za 2020. godinu“ - Stjepan Hima, Ekonerg d.o.o.
- „EU Copernicus proizvodi i CROLIS projekt“ - Nino Malešić, Ekonerg d.o.o.
- „Razvoj Land cover metodologije RH za 2020. godinu – prikaz prvih rezultata“ - Nino Malešić, Ekonerg d.o.o.
- „Izazovi uspostave ARKOD + (plus) i CROLIS Land Use slojeva za RH“ - Mladen Majcen i Dario Perešin, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- „Izrada nDSM-a za RH“ – Ljerka Marić, Tomislav Ciceli, Državna geodetska uprava
- „Podaci Hrvatskih šuma d.o.o. i CROLIS projekt“ Goran Kovač, Hrvatske šume d.o.o.

4.1. Uvodna riječ i upitnik

U uvodnoj riječi voditelj projekta je u ime projektnog tima i korisnika projekta Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja pozdravio sudionike radionice. Na samom početku radionice proveden je upitnik predviđen projektnom aktivnošću D1 „Praćenje i mjerenje indikatora provedbe projekta.“

Naime, tijekom provedbe projekta i rada sa skupinama dionika i ciljanom publikom voditelj projekta definirao je specifičan upitnik koji će se koristiti za provjeru postignuća LIFE CROLIS-a na kraju projekta. Upitnikom je predviđeno da se na početku implementacije projekta LIFE CROLIS-a prikupe podaci o osnovnom znanju sudionika o sljedećim temama:

- Svijest o problemima klimatskih promjena općenito,
- Međunarodnoj politici i politici EU te važnosti te politike za Hrvatsku,
- LULUCF sektor i njegova uloga u politici EU,
- Potreba za uspostavom jedinstvenog sustava praćenja zemljišta za Hrvatsku.

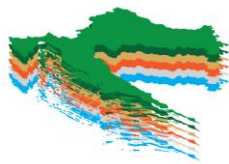
4.2. međunarodnom i zakonodavnom okviru i sektoru LULUCF kontekstu klimatskih promjena

Prezentaciju zakonodavnog okvira koju je izradila Vlatka Palčić (MINGOR) prezentirao je voditelj projekta. Prezentacija je sadržavala informaciju o trenutnim spoznajama vezanima uz recentne klimatske promjene koje su sadržane u 6. izvješću Međuvladinog tijela za klimatske promjene (IPCC), globalnim naporima (Konferenciji stranaka Okvirne konvencije o promjeni klime te Pariškom sporazumu), obvezama EU i država članica te novom zakonodavnom paketu EU „Spremni za 55“.

Slika 5. Predavanja partnera

Dr. sc. Vladimir Jelavić (Ekonerg d.o.o.) održao je predavanje o globalnom kontekstu, EU kontekstu, značaju sektora LULUCF u klimatskoj politici, ciljevima u sektoru LULUCF, projekcijama i usklađenosti s ciljevima do 2030. godine i 2050. godine i makroekonomskim efektima politika.

4.3. O projektu

Voditelj projekta ukratko je predstavio okvir i opseg projekta, uloge i zadaće projektnih partnera te vremenski tijek projekta s ciljevima koje projekt treba ostvariti.

4.4. Doprinosi partnerskih institucija

Delfa Radoš (Ekonerg d.o.o.) prezentirala je ulogu projekta LIFE CROLIS za izvješćivanje o ponorima ugljika u okviru nacionalnog izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova. Obrazložila je elemente EU zakonodavstva te obveze RH za izvješćivanje. Prezentirala je opseg dostupnih podloga te potrebe za prostorne informacije u svrhu izrade sveobuhvatnog sustava uz druge projekte i aktivnosti koje se provode na razini HR.

Nino Malešić i Stjepan Hima (Ekonerg d.o.o.) u svojim su predavanjima prezentirali metodologiju izrade sloja korištenja zemljišta (Land Use (LU) sloj) te sloja pokrova zemljišta (Land Cover (LC) sloj) z svaku od 6 promatranih kategorija. Nino Malešić upoznao je sudionike s korištenim EU Copernicus proizvodima u LIFE CROLIS projektu.

Mladen Majcen i Dario Perešin prezentirali su rad Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u razvoju ARKOD + sloja, softwareskom rješenju za CROLIS, metodologiji razvoja slojeva, provedbi Pilot projekta za ARKOD+(plus) i CROLIS VLU inicijalnih podataka, obradi podataka pomoću strojnog učenja.

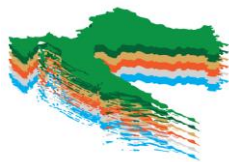
Tomislav Ciceli, (Državna geodetska uprava), prezentirao je rad DGU na razvoju normiranog digitalnog modela površina (nDSM) te analize prostornih podataka prikupljenih u okviru međunarodnog programa za razmjenu TanDEM-X visinskih podataka visoke rezolucije" (*The Multinational TanDEM-X High Resolution Elevation Data Exchange Program*, u daljnjem tekstu: program TREx). Dao je i pregled prostornih podataka kojima raspolaže DGU te koje su ustupili na korištenje za potrebe projekta LIFE CROLIS.

Goran Kovač (Hrvatske šume d.o.o.) dao je pregled podloga i aktivnosti koje Hrvatske šume obavljaju na projektu i šire te važnosti prostornih podataka za šumarstvo.

4.5. Rasprava

U raspravi je primijećeno kako su klimatske politike koje se provode na razini EU i Hrvatske prepoznate i potrebne, međutim specifičnosti pojedinih sektora i obveza te utjecaj tih obveza nije do kraja prepoznat.

Predstavnici regionalne i lokalne uprave iskazali su zanimanje za prezentiranu tematiku uz pitanja njihovih obveza i zadaća koje kao predstavnici ureda za okoliš, prostorno uređenje i poljoprivredu mogu očekivati. Od komentara i primjedbi najznačajnije su one vezane uz širi kontekst CROLIS-a. Točnost i ažurnost podataka i rješavanje preklopa najveći su problemi s kojima se susreću u primjeni prostornih

podataka iz različitih izvora. Kvaliteta sustava koji se uspostavlja i njegova relevantnost za svakodnevne zadatke važni su elementi u odlučivanju hoće li CROLIS primjenjivati u svakodnevnom radu.

U raspravi predstavnici akademske zajednice postavili su pitanja vezana uz korištene podatke i metodologiju izrade slojeva te buduće funkcioniranje informatičkog sustava koji bi trebao poduprijeti CROLIS.

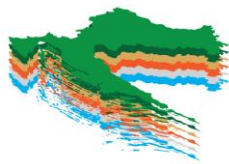
Slika 6. Rasprava sudionika

Predstavnici nevladinog sektora pokazali su zanimanje za podatke sustava u smislu argumentacije vezne uz korištenje podataka koje mogu koristiti u prijavi različitih projekata. Također su izrazili želju za boljim informiranjem o EU i nacionalnim politikama vezanim uz promjenu klime.

Komentari i zaključci rasprave sadržani u ovom izvješću koristit će se u daljnjem razvoju projekta.

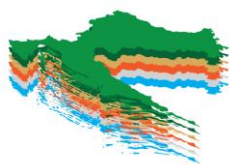
4.6. Zatvaranje radionice

Pozvani sudionici radionice dobili su potvrde o sudjelovanju na radionici te promotivne materijale projekta LIFE CROLIS.

5. Zaključci radionice

- Sudionici radionice smatraju organiziranu radionicu potrebnom te smatraju kako je potrebno bolje informiranje regionalne i lokalne razine o nacionalnim i EU politikama kako bi u svojim dnevnim aktivnostima bolje shvatili kontekst pojedinim mjera i propisa koje na svojim razinama provode. U tu svrhu predlažu organizaciju dodatnih specijaliziranih radionica vezanih uz klimatsku i energetska politiku.
- Sudionici u velikom broju koriste prostorne podatke tako da im jedan harmonizirani i redovito ažurirani sustav, a čije će podatke nadležna tijela prihvaćati kao službene, u mnogome može pomoći u njihovom radu.
- Sudionici radionice žele ostati u kontaktu s projektom te žele biti informirani o događanjima na projektu i budućim radionicama koje će LIFE CROLIS i MINGOR organizirati.
- Projektni tim će na web stranicama projekta objaviti izvješće s radionice i rezultate provedenog upitnika.

6. Popis kratica i naziva

APPRRR	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
DSM	Digitalni model površine (Digital surface model)
DGU	Državna geodetska uprava
EU	Europska unija
ARKOD	Evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Republike Hrvatske u digitalnom grafičkom obliku koje je u sustavu EU poticaja
ARKOD+	Evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Republike Hrvatske u digitalnom grafičkom obliku za preostalo zemljište
COP	Konferencija stranaka Okvirne konvencije o promjeni klime
LU	Korištenje zemljišta (Land use)
LULUCF	Korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo
TREx	Međunarodni programa za razmjenu TanDEM-X visinskih podataka visoke rezolucije" (The Multinational TanDEM-X High Resolution Elevation Data Exchange Program)
IPCC	Međuvladino tijelo za klimatske promjene
MINGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
CROLIS	Nacionalni informacijski sustav za zemljište (Croatian Land Information System)
nDSM	Normaliziran Digitalni model površine (Normalized Digital Surface Model)
LC	Pokrov zemljišta (Land cover)
LIFE CROLIS	Projekt uspostave Nacionalnog informacijskog sustava za zemljište (Croatian Land Information System), Projekt LIFE CROLIS
RH	Republika Hrvatska